

Elevator - Karataş

Asansör - Karataş

Karataş semtinde, Mithatpaşa Caddesi'nden yaklaşık 40 metre yükseklikteki Halilrifat Paşa Caddesi'ne çıkan Asansör Kulesi, 1907 yılında Nesim Levi Bayrakoğlu isimli Musevi bir hayırsever tarafından yaptırılmıştır. Asansör'ün giriş kapısı üzerindeki yuvarlak madalyon içindeki kitabede bulunan "Ascenseur Construit par Nesim Levi Bayrakoğlu, 1907" yazısı konuya açıklık getirmektedir. Tescil fişinin yaptırılan hanesinde yer alan bu isim, daha sonraki metinde asansörü yapan usta olarak tanımlanmaktadır.

Kuleye giden yola o sokakta yaşamış olmasından dolayı Dario Moreno Sokağı adı verilmiştir. Eski İzmir'de Asansör Çıkmazı Sokağı'nın iki yanındaki sakız evlerinde Museviler oturmaktadır. Asansör Kulesi, Mithatpaşa'dan Halilrifat Paşa Caddesi'ne çıkmak için 155 basamak merdiveni tırmanmak zorunda kalan halka kolaylık olması amacıyla inşa ettirilmiştir.

The Elevator Tower, which travels from Mithatpaşa Street up to the 40-meter high Halilrifat Paşa Street in the neighborhood of Karataş, was built by a Jewish philanthropist named Nesim Levi Bayrakoğlu in 1907. The note "Ascenseur Construit par Nesim Levi Bayrakoğlu, 1907" on the inscription inside the round medallion on the entry door of the elevator serves to clarify the matter. This name, written in the "Built by" box of the registration slip, is identified as the craftsman building the elevator in the subsequent text.

The road, which leads to the Tower is named Dario Moreno Street as he has lived on that street. Jewish residents live in the "sakız" homes on either side of Asansör Çıkmazı Road in old İzmir. Elevator Tower was built to allow the public, who had to climb 155 steps to go from Mithatpaşa to Halilrifat Paşa Street, to do this comfortably.

1942 yılında Şerif Remzi Reyent'e satılan Asansör, onun ölümü üzerine yeğeni Ayla Ökmen'e kalmış, Ayla Ökmen ise 1983 yılında Belediye'ye bağışlamıştır. Tuğlaları Marsilya'dan getirilen Asansör Kulesi'nde 2 asansör bulunmaktadır. Bunlardan soldaki buharla, sağdaki ise elektrikle çalışmaktadır. 1985'de gerçekleştirilen restorasyonda her iki asansör de elektrikle çalışmak üzere düzenlenmiştir. Mithatpaşa Caddesi girişinde holün solunda hidrolik kazan dairesi yer almaktadır. Halilrifat Paşa Caddesi seviyesinde Asansör'ün solunda makine dairesi yer almaktadır. Ayrıca, istinat duvarı içinde de kullanılan mekanlar bulunmaktadır. Asansör'ün Halilrifat Paşa Caddesi'ne ulaştığı yerde demir konsollar ile taşınan ahşap bir balkon bulunmaktadır. Balkonun dökme demir korkuluklarının o dönemde İzmir ve İstanbul'da çok sık kullanılan motifleri taşıması ilgi çekicidir. Kule, taş olan ilk bölümden sonra tuğla olarak yükselmekte ve balkona kadar iki kademe ufalmaktadır. Balkonun üzerinde kalan bölüm ise daha ufaktır. Yapı, önceleri su ile çalışırken 1985 yılında belediye tarafından elektrikle çalışır hale getirilmiştir.

1992 yılında restore ettirilen tarihi asansör halen İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından bir eğlence, kültür ve dinlenme mekanı olarak çalıştırılmaktadır ve kentin önemli bir turistik durağıdır.

The Elevator, sold to Şerif Remzi Reyent in 1942, was inherited by his niece Ayla Ökmen upon his death, who donated it to the Municipality in 1983. There are 2 elevators in the Elevator Tower, the bricks of which were brought from Marseilles. Of these, the one on the left is driven by steam and the one on the right by electrical power. In the restoration carried out in 1995, both elevators were set to run on electricity. There is the hydraulic boiler room on the left of the hall at the entrance from Mithatpaşa Street. At Halilrifat Paşa Street level, on the left of the elevator, is the machine room. Also, there are usable spaces inside the retaining wall. There is a wooden balcony borne by steel

cantilevers at the location where the elevator reaches Halilrifat Paşa Street. It is noteworthy that the cast iron barriers of the balcony bear motifs which were frequently used in İzmir and İstanbul during that period. After the stone first section, the Tower rises in bricks and decreases in size in two steps up to the balcony. The section, which is above the balcony, is smaller. The structure, while operating on water previously, was converted into an electricity driven mechanism by the Municipality in 1985.

The historical elevator, restored in 1992, is presently operated as a recreational, culture and leisure site by İzmir Metropolitan Municipality and is a significant tourist stop of the city.

